

Checklist scheiden / uit elkaar gaan

Deze checklist helpt je bij het (opnieuw) organiseren van je geldzaken als jij en je partner uit elkaar gaan.

1 Ga na wat er is vastgelegd

Bij een huwelijk en een geregistreerd partnerschap zijn een heleboel (financiële) zaken wettelijk geregeld als je gaat scheiden. Lees [deze brochure van de Rijksoverheid](#) (link naar de website van de Rijksoverheid). [Hier vind je antwoorden op een aantal veelgestelde vragen](#) (link naar de website van de Rijksoverheid). Kijk - als je samenwoont en uit elkaar gaat - in je samenlevingscontract welke afspraken je hebt gemaakt.

2 Partneralimentatie

Bij scheiding na een huwelijk of geregistreerd partnerschap heeft de ene ex-partner soms recht op partneralimentatie. Dit is vaak zo als de een meer verdiende dan de ander. Samenwonenden betalen geen partneralimentatie als ze uit elkaar gaan. Meer informatie over [partneralimentatie](#) (link naar de website van Wijzer in geldzaken).

3 Verdeel je pensioen

Als je getrouwd was of een geregistreerd partnerschap had, heeft de een in principe recht op de helft van het pensioen van de ander dat is opgebouwd in de tijd dat jullie samen waren. Geef de scheiding binnen twee jaar door aan je pensioenfonds. Het pensioenfonds zorgt er dan voor dat het pensioen wordt verdeeld. En jullie ontvangen ieder je eigen deel van het pensioen. Als jullie samenwoonden, dan hoef je je pensioen niet te verdelen. Geef wel aan je pensioenfonds door dat je geen partner meer hebt. Lees meer over [pensioen en scheiden](#) (link naar de website van Wijzer in geldzaken). Er zijn ook andere afspraken mogelijk pver de verdeling van pensioen als je uit elkaar gaat. Bekijk daarvoor een [compleet overzicht van de mogelijkheden](#) (link naar de website van het Nibud).

4 Gezamenlijke woning? Neem contact op met de hypotheekverstrekker of de verhuurder

Als je samen met je ex-partner een koophuis hebt, ben je vaak ook samen

verantwoordelijk voor de hypotheek. Dat heet hoofdelijke aansprakelijkheid. Wil één van jullie in het huis blijven wonen? Dan moet de ander uit de hoofdelijke

aansprakelijkheid worden ontslagen. Daarvoor moet de hypotheekverstrekker meewerken. Dat doet de bank of verzekeraar alleen als de achterblijvende partner voldoende inkomen heeft. Praat eerst met de bank of verzekeraar voor je afspraken maakt over wie in de woning blijft. Gaat de bank of verzekeraar akkoord? Dan moet je naar de notaris om de hoofdelijke aansprakelijkheid op te heffen.

Als het huis meer of minder waard is geworden, dan deel je de winst of het verlies. Lees hoe uitkopen werkt bij [Vereniging Eigen Huis](#) (link naar de website van Vereniging Eigen Huis) en waar je nog meer aan moet denken als je met je ex-partner een huis hebt. Woonden jullie in een huurwoning? Kijk dan in het huurcontract wat je moet doen bij een scheiding.

5 Check de gevolgen voor je belastingaangifte en -teruggave

Uit elkaar gaan heeft allerlei gevolgen voor je belastingaangifte en toeslagen.

De [persoonlijke checklist bij scheiden](#) (link naar de website van de Belastingdienst) helpt je daarbij. Uit elkaar gaan, kan gevolgen hebben voor het [fiscaal partnerschap](#) (link naar de website van de Belastingdienst). Het is dan verstandig om voorlopige teruggave aan te vragen of je voorlopige teruggave te wijzigen [via de Belastingdienst](#) (link naar de website van de Belastingdienst). Betaal je partneralimentatie, dan kun je deze aftrekken van je aangifte.

Meer weten over de wijzigingen bij de Belastingdienst wanneer je gaat scheiden? Check dan ook volgende pagina: www.belastingdienst.nl/scheiden (link naar de website van de Belastingdienst).

6 Heb je recht op toeslagen?

Als je uit elkaar gaat, dan kan het zijn dat je toeslagen veranderen of dat je recht krijgt op toeslagen. Vul daarvoor de [persoonlijke checklist bij scheiden](#) in (link naar de website van de Belastingdienst) of lees meer over [uit elkaar gaan en toeslagen](#) (link naar de website van de Belastingdienst). En geef aan de Belastingdienst door dat je uit elkaar bent. Je kunt ook een proefberekening maken op berekenuwrecht.nl (link naar de website van het Nibud).

Heb je kinderen? Dan maakt het voor de toeslagen uit of jullie co-ouder zijn of niet. Meer daarover lees je bij [co-ouderschap](#) (link naar de website van het Nibud). Check ook bij de Sociale Verzekeringsbank hoe het zit met de [kinderbijslag](#) (link naar de website van de Sociale Verzekeringsbank).

7 Maak een nieuwe begroting

Als gevolg van je scheiding verandert je financiële situatie waarschijnlijk flink, vanwege de dubbele woonlasten. Misschien ga je ook alimentatie betalen. Kijk of er mogelijkheden zijn om meer te gaan werken. En maak een nieuw overzicht van je inkomsten en uitgaven. Dit kan met het [Persoonlijk Budget Advies](#) of het [Geldplan Scheiden](#) (links naar website van Nibud).

8 Verdeel de gezamenlijke rekeningen

Maak een lijst van (gezamenlijke) rekeningen en noteer het saldo op deze rekeningen op de datum dat je gaat scheiden. Bepaal wie welke rekeningen houdt en welke rekeningen worden opgeheven. Vraag bij je bank na hoe je de rekeningen op één naam zet. Check ook welke automatische betalingen en incasso's jullie hebben en zet ze stop of pas ze aan als dat kan.

9 Welke verzekeringen hebben jullie samen?

Maak een lijst van alle verzekeringen en bepaal per verzekering wat er moet gebeuren. Soms is het voldoende om de naam op de polis te veranderen. Maar in andere gevallen - vooral bij levensverzekeringen - is het ingewikkelder. Kijk ook naar je zorgverzekering. Lees [hier](#) waar je aan moet denken en wie je moet informeren.

10 Verdeel bezittingen en schulden

De verdeling van geld, goederen en schulden hangt af van de afspraken die jullie eerder hebben gemaakt.

- o Zijn jullie voor 1 januari 2018 getrouwd in gemeenschap van goederen, of een geregistreerd partnerschap aangegaan in gemeenschap van goederen? Dan is alles gezamenlijk bezit. Dat geldt ook voor een eigen bedrijf; ook dat is gezamenlijk bezit.
- o Ben je na 1 januari 2018 getrouwd of een geregistreerd partnerschap aangegaan? Dan geldt een [beperkte gemeenschap van goederen](#) (link naar de website van de Rijksoverheid). Als je voor je trouwen / partnerschap geld of goederen of schulden had die alleen van jou waren, dan gaan die weer terug naar jou. Dat bezit moet je wel kunnen aantonen, bijvoorbeeld met aankoopbonnen.

Wat er na het trouwen of geregistreerd partnerschap is opgebouwd, wordt gezien als gezamenlijk bezit. Een uitzondering daarop zijn erfenissen en schenkingen die voor jou bestemd waren: die gaan naar jou; bewaar

daarvoor het testament of schenkingsacte. Ook zijn sierraden en kleding uitgezonderd.

- Hadden jullie huwelijkse of partnerschapsvoorwaarden opgesteld bij de notaris? Of hadden jullie een samenlevingscontract? Dan staat daarin welke bezittingen van jullie samen zijn en welke persoonlijk zijn.

Kijk voor meer tips op [tips voor het verdelen](#) (link naar de website van het Nibud) en op [rechtwijzer.nl](#) (link naar de website van Rechtwijzer). Bij het [Juridisch loket](#) (link naar de website van het Juridisch Loket) staat ook veel informatie over geldzaken en scheiden, waaronder de aansprakelijkheid voor schulden.

11 Leg je afspraken vast in een echtscheidingsconvenant

Als je getrouwd bent, of een geregistreerd partnerschap hebt met kinderen jonger dan 18 jaar, heb je een advocaat nodig om bij de rechter een scheiding aan te vragen. Op [Rechtwijzer](#) (link naar de website van Rechtwijzer) staat per situatie uitgelegd hoe dit werkt. De scheiding is pas definitief als je de uitspraak van de rechter hebt doorgegeven aan de gemeente, bij de burgerlijke stand waar het huwelijk is gesloten. Meer details lees je over de [procedure scheiden](#) (link naar de website de Rechtspraak).

Soms heb je ook een notaris nodig. Als je eerder een testament had opgesteld en deze wilt wijzigen. Of als je een samenlevingscontract had. Dan moet de notaris dat ontbinden.

De afspraken die je maakt kun je vastleggen in een echtscheidingsconvenant. Maak hiervoor een echtscheidingsplan, gebruik bijvoorbeeld [uitelkaar](#) (link naar de website uitelkaar.nl). Als je hulp nodig hebt van een advocaat of mediator, dan kun je terecht bij de [Vereniging van Familierechtadvocaten](#) (link naar de website Verenigingfas) of neem contact op met het [Juridisch loket](#) (0900-8020). Je kunt ook gebruik maken van de diensten van een [financieel echtscheidingsadviseur](#) (link naar de website van RFEA).

12 Kinderalimentatie

Totdat je kinderen 21 jaar zijn, heb je een onderhoudsplicht. Tot en met hun 18e heb je te maken met kinderalimentatie. Je kunt met je ex-partner de hoogte van de alimentatie bepalen. De rechter stelt het bedrag uiteindelijk vast. Lees meer over [kinderalimentatie](#) (link naar de website van Wijzer in geldzaken).

13 Ouderschapsplan

Als je samen kinderen hebt, moet je verplicht een [ouderschapsplan](#) (link naar de website van de Rijksoverheid) maken, waarin je afspraken opschrijft die je met je ex-partner maakt over de kinderen. Bijvoorbeeld over wie wat betaalt en ontvangt (zoals toeslagen en kinderbijslag) en over kinderalimentatie.

De tegemoetkomingen voor schoolkosten, heffingskortingen, kindgebonden budget en huurtoeslag gaan naar één ouder. Hetzelfde geldt voor de kinderbijslag. Neem afspraken die je hierover maakt op in het ouderschapsplan. Als je hier hulp bij nodig hebt van een advocaat of mediator, kun je terecht bij de [Vereniging van Familierechtadvocaten](#) (link naar de website verenigingfas.nl).

Als je kiest voor co-ouderschap, vind je hier een aantal [praktische tips](#) (link naar de website van het Nibud). Bekijk ook wat het co-ouderschap betekent voor je [toeslagen](#) (link naar de website van de Belastingdienst).

14

Krijg je AOW, bijstand of een andere uitkering?

Als je uit elkaar gaat, dan verandert het recht op AOW, bijstand en andere uitkeringen. Geef zo snel mogelijk aan de uitkeringsinstantie (UWV, SVB, Gemeente) door dat jullie uit elkaar zijn.

Heb je geen of nauwelijks inkomen na de scheiding en weinig vermogen? Misschien kom je dan in aanmerking voor bijstand. Daarvoor gelden wel een aantal [voorwaarden](#) (link naar de website van Het Juridisch Loket) en je bent verplicht om aan jouw ex-partner alimentatie te vragen voor jou en eventuele kinderen.

Wil je persoonlijk overzicht van de stappen die bij jouw situatie passen? Vul dan de [tool](#) in (link naar de website van de Rijksoverheid).

Overige onderwerpen

- Hoe voorkom je financieel gedoe bij een scheiding
- Dit verandert er in 2022 voor zzp'ers
- Hoe regel je alimentatie?

Actueel

- Hoe haal je gezond je pensioenleeftijd?

- Hoe werkt versoepeling van de regels voor een spaarhypothek?
- Valkuilen van de lage hypotheekrente

U bent hier: [Home](#) > [Uit elkaar gaan](#) > [Checklist Scheiden of Uit elkaar gaan](#)